

Ob 30. letnici samostojne Slovenije nekatere ulice dobijo novo ime

Preimenovanje ulic v občini Poljčane

Že nekaj časa je bolj ali manj glasno, tudi na občinskem svetu prisotna ideja o preimenovanju ulic, ki s svojimi imeni spominjajo na preteklo in oddaljeno zgodovino. Po mnenju nekaterih ne sodijo več v današnjo samostojno Slovenijo in ne odražajo življenja v neki povsem drugi državi, postavljeni na bistveno drugačnih vrednotah.

Strošek, ki bo ob preimenovanju ulic nastal, so svetniki v proračunu že potrdili. Glede na trenutno stanje v državi pa je to vsekakor velika in odmevna akcija. O podrobnostih odločitve smo povprašali župana občine Stanislava Kovačiča, ki je tudi pobudnik preimenovanja ulic in velik zagovornik samostojne Slovenije in svobode v pravem pomenu besede.

* Zakaj po tolikih letih preimenovanje ulic?

»Iz preprostega razloga: letos bomo praznovali 30 let obstoja Republike Slovenije, edine prave, prve in lastne države. Skrajni čas je, da izstopimo iz okovov nekdanje države, se nehamo obnašati prestrašeno in še kar verjeti »pravljicam za lahko noč.« Že 30 let bi morali biti ponosni državljani. Vsi. Pa smo? Zdi se mi, žal je moj občutek pravilen, da Slovenci premalo spoštujemo svojo državo in državnost. Mnogi bistveno številčnejši narodi nimajo privilegija imeti svoje države. Mi jo, čudežno, imamo. Zelo pomembno je tudi to, da lahko v tej državi prvič uživamo edino in pravo svobodo.«

* Menite, da je v prejšnji skupni nismo?

»Seveda ne. Ena izmed največjih laži prejšnje skupne države je slogan, ki smo ga in ga še vedno neumorno leta

in leta ponavlja pomembno število ljudi: Smrt fašizmu, svoboda narodu. Smrt fašizmu da. Svobode pa, dragi moji, doslej ni prinesel noben komunizem. Naj ponazorim to obliko domnevne svobode:

»Pri nas se je vojna končala 5. maja 1945. Vso ostalo povojno dogajanje je bila komunistična avantura za oblast. 82.000 nič krivih, nič dolžnih Slovencev je to plačalo z glavo. Je to svoboda?

Nekateri so še pravočasno izvedeli kaj jih čaka – bili so prisiljeni zapustiti domovino. Tisti, ki so ostali in imeli srečo, so bili ponižani, onemogočeni, razčlovečeni ... Je to svoboda? Ljudi so zapirali za nič, jih metali iz domov in jim pokradli njihovo premoženje. Danes otroci komunističnih izdajalcev zverinsko pobitim Slovincem lepijo etikete izdajalstva. Za svobodo, ki so jo užili? Med nami je bilo polno ovaduhov, nadzornikov in poročevalcev. Za ovaduhstvo se je novačilo vseprek, zelo zaželeni in s strani oblasti vedno nadlegovani so bili tudi »gastarbajterji« ...

Splošno znana je samohvala – mi vemo, kako kdo dihal! Posledica – omejena svoboda govora in mišljenja je zakoreninila strah v ljudeh. Je opisano svoboda naroda?! Le pogum je potrebno zbrati in si ogledati oddajo Pričevalci z našim krajanom Stanislavom

Košičem in dodatno spoznati svobodo naroda. Je lahko bil direktor podjetja vsakdo? Zatiran je bil vsak minimalni namig na demokracijo. Malo bolj demokratičen članek – zapor, izgon. Nedolžen vic – zapor. Svoboda narodu? Kateremu?

Nezmožnost udeležbe na lastni poroki, nadzor nad obiskovalci verskih objektov, odvzemi izobrazbe, privilegiji na delovnih mestih ... Vam to zveni kot svoboda naroda? In še in še bi lahko našteval ...

* Kako je v preteklosti prišlo do poimenovanja ulic?

»V času poimenovanja ulic nas nihče ni vprašal po imenu ulice, v kateri bomo živeli. Širša javnost ni bila vključena. Tako so Poljčane postale močna »partizanska vas«, pa tudi vas »bratstva in enotnosti«. Če bi danes šli po enakem sistemu, bi to pomenilo, da bi tudi danes preimenovanje ulic moralo potekati na tak način, mimo občanov, brez vključevanja javnosti, odločilo bi 15 članov občinskega sveta. Določili in spremenili bi imena ulic, opustili tista, nad katero visijo vedno težje sence zgodovinskega dvoma in jih nadomestili z drugimi.

Slovenci imamo veliko znamenitih ljudi, na katere smo lahko ponosni. Imamo ideje, kako dati ulicam primernejša imena. Zato ne bomo ravnali po zgoraj opisanem vzorcu.«

* Gre za ulice, ki nosijo imena po brigadah iz druge

svetovne vojne?

»Točno to. Ne vem, koliko smo lahko ponosni na te brigade? Kako so te brigade delovale med in po drugi svetovni vojni? To bo že razložil kdo drug. Sam sem si ustvaril svoje mnenje z gledanjem dokumentarnih filmov o 2. svetovni vojni in dobil celovitejši pogled na vsa dogajanja v Evropi. Imel pa sem tudi srečo, da sem se v mladosti družil z ljudmi, ki so poznali tudi drugo stran medalje. Lahko bi postavil številna vprašanja, ki bi bila neprijetna in na katera ni pravih, jasnih, nedvoumnih odgovorov. Večkrat bi bilo potrebno sramežljivo pogledati v tla.

Za nas je že daljna zgodovina dokazana pomanjkljivo. Nikakor pa ne bi smela biti nad nedvoumno dokumentirano zgodovino iz let 1990 in 1991. Skrajni čas je, da začnemo gojiti slovensko domoljubje in pričnemo biti ponosni na svojo slovensko državo in na slovenstvo. Edino tu, v tej državi, najdemo izhodišča za našo svobodo in svobodo vsega – svobodo izražanja, mišljenja, svobodo v najširšem pomenu besede, opredeljeno v SSKJ.«

* Kot kaže vas izrazito moti povojno dogajanje pri nas?

»Ne zmanjšujem pomena partizanstva med NOB. Res pa je, na to pa opozarjam, da narodno osvobodilna borba ni bila samo to. Bila je tudi socialistična revolucija, kar je zapisano v mnogih starih knjigah, učbenikih, dokumentirano v raznih avdio in slikovnih arhivih, izpričano na raznih revolucionarnih shodih, povedano v mnogih govorih. Seveda se o tej socialistični revoluciji v samostojni Sloveniji ni več govorilo. Naenkrat so bile »tekovine revolucije« opuščeni, z nečastnostjo predznačen pojem. Pobudniki, udeleženci in privilegiranci te revolucije so hoteli neopazno ta termin

opustiti. Vendarle je preveč očitno in jasno vsakomur, da revolucija pomeni dvigovati roko nad lasten narod, prelivati kri bratov in sester. Že med drugo svetovno vojno se je to dogajalo, posebej intenzivno pa po njej. Prav za ta povojna dejanja ni nobenega opravičila. Dokazi in resnica danes kričijo iz jam, brezen, rovov, bunkerjev, gozdov ... In zanimivo, Slovenija je država z največ »gluhimi« prebivalci v Evropi!? Posebej zanimivo je, da so ti gluhi mladi. Od tistih, ki so te zločine zagrešili in nas na tak način razdvajili, se pričakuje le priznanje in opravičilo. Šele potem lahko gremo neobremenjeno in složno skupaj dalje v isti smeri in v miru.«

* Danes imamo svojo državo. To pomeni, da smo bili kljub vsemu enotni?

»Imamo jo. Škoda, da je naša enotnost vezana zgolj na čas, ko je potrebno preživeti. Se pa sprašujem kaj se danes dogaja z mlado in srednjo generacijo? Zdi se, kot da sta bila v času komunizma že zelo razvita edino genetski inženiring in nanotehnologija, ki sta uspela implementirati v gene in možgane dedne zapise o neki super pravljici državi. Ne morem razumeti, da je razmeroma velik odstotek današnjih mladih tako prepariranih s to miselnostjo in z vsemi lažmi iz nekdanjega prostora. Kdo jih tako intenzivno vzgaja? Podporniki in oboževalci prejšnjega režima? Mediji? Sprašujem se, kako je mogoče ob vsej tehniki in tehnologiji (splet, mnogi TV programi z dokumentarnimi vsebinami, različno dostopen tisk, ...) živeti tako zaslepljeno in enoumno. Ni tega, kar bi moralo biti prirojeno in negovano v družinah – domoljubje, slovenstvo, objektivnost, poštenost, ponos na lastno državo, ... «

* Se lahko zgodi, da se občani ne bodo strinjali s preimenovanjem?

»Dejstvo je, da sedanjega preimenovanja ulic ne bomo počeli na silo in v smislu avtoritarnosti, temveč bomo z ljudmi sodelovali. Takoj ko bo mogoče, ko se bodo nekoliko sprostiti ukrepi, bomo vse, ki imajo prijavljeno stalno prebivališče v teh ulicah, povabili na razgovor, jih povprašali o njihovem mnenju in se na osnovi tega odločili in pripravili gradivo za sejo občinskega sveta. Prebivalce bomo vključili tudi k predlogom novih imen ulic.«

* Vse stroške preimenovanj bo nosila občina?

»Tako je. Občina bo krila vse stroške občanom: zamenjave osebnih dokumentov, potnih listov, vozniških dovoljenj, hišnih števil, fotografiranja ... Imamo vse podatke o stroških in številu ljudi, ki bodo vključeni.

Preimenovali bomo pet ulic: Prekomorske brigade, Šerčerjeve brigade, Šlandrove brigade, Tomšičeve brigade in Bračičeve brigade. V teh ulicah obstaja 48 hišnih števil, živi pa 172 prebivalcev. Okvirni znesek stroškov je 8.500 evrov in je načrtovan v sprejetem proračunu za leto 2021. Pokrili bomo tudi stroške podjetnikom (sprememba žiga, morebitni drugi stroški), ki imajo sedež podjetij v preimenovanih ulicah.«

* Torej bodo letos v Poljčanah že nova imena omenjenih ulic?

»Načrtujemo, da bi bila ta poteza naš prispevek k vseslovenskemu praznovanju 30. letnice samostojne Slovenije. Verjamem, da bodo v tej prizkušnji slovenstva sodelovali vsi in soglašali s spremembami. Če pa temu vendarle ne bo tako in bo resnica morala še malo počakati na zmago (ker zmagala bo), bomo v tem primeru preimenovali samo tiste ulice, kjer bo izkazano večinsko strinjanje prebivalcev.«

Zdenka Detiček Opič

Župan Stanislav Kovačič

K R T

gradbeništvo
d.o.o.

nizke in visoke gradnje, asfaltiranje

Zgornja Bistrica 75, Slovenska Bistrica

www.krtgradbenistvo.si

Tel.: + 386 591 22 750

Mob: + 386 41 683 631

info@krtgradbenistvo.si